

Gyakori kérdések és válaszok az üzleten kívüli értékesítés, internetes vásárlás témaköréből

A Budapesti Békéltető Testülethez érkező, fogyasztói tanácsadásra irányuló kérések arról árulkodnak, hogy nem csökkent a termékbemutatókkal kapcsolatos kifogások száma. Így például rendszeresek azok a kérdések, amelyek az üzleten kívüli értékesítés során gyakorolható indokolás nélküli elállási jogra vonatkoznak.

Ugyancsak gyakoriak a fogyasztók online értékesítéssel összefüggő megkeresései is. Ezért a Testület elektronikus tájékoztatót készített el és abban összefoglaljuk a termékbemutatókkal, valamint az internetes kereskedelemmel összefüggő leggyakoribb kérdéseket-válaszokat.

Ezek a következők.

I. Az üzleten kívüli értékesítés témakörébe tartozó kérdések-válaszok

1. Mit tehet a fogyasztó, ha az üzleten kívüli értékesítés során (termékbemutatón) megvásárolt termék a betegségére nem használható, de erről nem volt tudomása, mivel a vállalkozás nem tájékoztatta a termék megvásárlása előtt?

A fogyasztókat néhány kivétellel megilleti a 14 napos indokolás nélküli elállási jog, ami azt jelenti, hogy meggondolhatják magukat a termék kézhezvételétől számított tizennégy napon belül. Ha ezzel a lehetőséggel élnek, visszajár a korábban befizetett bármilyen összeg is (például: előleg, foglaló). Az elállást mindig írásban, tértivevényes levélben célszerű megküldeni a vállalkozás felé vagy pedig elektronikus úton.

Az elállási jog a fogyasztó és a vállalkozások közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II.26.) Kormányrendelet 2. számú mellékletében található nyilatkozat minta felhasználásával, vagy bármilyen más, egyértelmű tartalmú írásos nyilatkozat útján is gyakorolható.

2. Minden esetben megilleti a fogyasztót az indokolás nélküli elállási jog?

Nem, csak az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében élhetnek a fogyasztók tizennégy napon belül az indokolás nélküli elállási joggal. Ilyen szerződésnek minősülnek az olyan ügyletek,

a) amelyet a szerződő felek egyidejű fizikai jelenléte mellett a vállalkozás üzlethelyiségétől eltérő helyen kötöttek meg;

b) amelyre vonatkozóan a fogyasztó tett ajánlatot a vállalkozásnak az a) pontban meghatározott körülmények között;

c) amelyet a vállalkozás üzlethelyiségében vagy távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszköz alkalmazásával közvetlenül azt követően kötöttek meg, hogy a vállalkozás – a felek egyidejű fizikai jelenléte mellett – személyesen és egyénileg kapcsolatba lépett a fogyasztóval a vállalkozás üzlethelyiségétől eltérő helyen; vagy

d) amelyet a vállalkozás által szervezett olyan út során kötöttek meg, amelynek célja a termékek vagy szolgáltatások fogyasztó számára történő értékesítése vagy népszerűsítése.

Van emellett még néhány olyan eset, amikor nem gyakorolhatja a fogyasztó az indokolás nélküli elállási jogát. A kivételek közé tartoznak azon termékek vagy szolgáltatások, amelyek ára, illetve díja a pénzügyi ingadozásától függ és a vállalkozásnak arra nincsen befolyása. Nem gyakorolható továbbá az olyan nem előre gyártott termékek esetében sem, amelyeket egyértelműen a fogyasztó utasítása alapján vagy kifejezett kérésére állítottak elő, vagy olyan termék esetében, amelyet a fogyasztó személyére szabtak.

A kivételek közé tartoznak a romlandó vagy minőségét rövid ideig tartó termékek, valamint az olyan zárt csomagolású termékeket, amelyek egészségvédelmi vagy higiéniai okokból már nem küldhetőek vissza az átadást követően, a felbontás után. Ide tartoznak azon vállalkozási szerződések is, amelyeknél a vállalkozás a fogyasztó kifejezett kérésére keresi fel a fogyasztót sürgős javítási vagy karbantartási munkálatok elvégzése céljából. Ugyancsak nem gyakorolható az indokolás nélküli elállási jog lezárt csomagolású hang-, illetve képfelvétel, valamint számítógépes szoftver példányának adásvétele tekintetében, ha az átadást követően a fogyasztó a csomagolást felbontotta. A hírlap, folyóirat és időszaki lap kapcsán, a nyilvános árverésen megkötött szerződések esetében, illetve a nem tárgyi adathordozón nyújtott digitális adattartalom tekintetében sem gyakorolható például e jog akkor, ha a vállalkozás a fogyasztó kifejezett, előzetes beleegyezésével kezdte meg a teljesítést és a fogyasztó e beleegyezésével egyidejűleg nyilatkozott annak tudomásul vételéről, hogy a teljesítés megkezdését követően elveszíti e jogát.

3. A fogyasztó több terméket vásárolt egy egészségmegőrző nap keretében. Kérdése arra irányult, hogy ebben az esetben pontosan mikortól tudja gyakorolni az indokolás nélküli elállási jogát?

Több termék adásvételekor, ha az egyes termékek szolgáltatása eltérő időpontban történik, akkor a legutoljára szolgáltatott termék átvételétől számított 14 napon belül gyakorolhatja a fogyasztó az indokolás nélküli elállás jogát.

4. Az egyik fogyasztó arra panaszkodott, hogy nem tájékoztatták arról, elállhat-e a szerződéstől, viszont ekkor már az indokolás nélküli elállási jog gyakorlására nyitva álló, tizennégy napos határidő már eltelt. Mit tehet ilyenkor?

Érdemes tudni a fogyasztóknak, hogy ha a vállalkozás az előzetes, írásos tájékoztatási kötelezettségének (ez kiterjed az indokolás nélküli elállási jogra, a mibenlétére, határidejére is) nem tesz eleget, akkor az elállási határidő tizenkét hónappal meghosszabbodik. Meg kell jegyezni azt is, hogy ha a vállalkozás a meghatározott határidő lejártát követően tesz eleget a tájékoztatási kötelezettségének, az elállásra vagy a felmondásra nyitva álló határidő a tájékoztatás megadásától számított 14 napon belül jár le.

5. Egy másik esetben a fogyasztó azt sérelmezte, hogy hiába állt el írásban, tértivevényes levélben a szerződéstől, nem kapta vissza a termék vételárát. Mit tehet ilyen esetben?

Ebben az esetben a fogyasztónak célszerű a Budapesti Békéltető Testület eljárását igénybe vennie, amely írásos kérelemre indul. Ehhez csatolni kell a kapcsolódó bizonyítékokat, így például a szerződést, számlát, nyugtát, és a vállalkozás elutasító válaszát a vitás ügygel kapcsolatban.

Érdemes tisztázni azt is, hogy ha a fogyasztó 14 napon belül megfelelően elállt a szerződéstől, a vállalkozásnak haladéktalanul, de legkésőbb az elállásról való tudomásszerzéstől számított 14 napon belül vissza kell téríteni a vételárat a fogyasztó részére.

6. A fogyasztó azt kifogásolta a tanácsadás során, hogy a vállalkozás csak átutalással hajlandó visszafizetni számára a vételárat, ám a vásárló nem rendelkezett bankszámlával. Ebben az esetben mit tehet?

Főszabály szerint a vállalkozás a vételárat a fogyasztó által igénybe vett fizetési móddal megegyező módon köteles visszatéríteni. Így ha készpénzben került sor a vételár megfizetésére, akkor a kereskedő nem választhat ettől eltérő fizetési formát.

Ha esetleg a fogyasztó abba kifejezetten beleegyezik, akkor viszont a vállalkozás a visszatérítésre más fizetési módot is alkalmazhat, azonban ebből adódóan a fogyasztót semmilyen többletdíj nem terhelheti.

7. Több olyan fogyasztói beadvány is érkezett, amelyben a fogyasztók azt kifogásolták, hogy hiába vitték vissza a terméket a vállalkozás székhelyére, ott nem vették át tőlük. Mit tehetnek ebben az esetben?

Ebben az esetben postán küldjék vissza a terméket ajánlott csomagként: a fogyasztónak kell ugyanis a terméket visszaküldeni az elállás közlésétől számított 14 napon belül a vállalkozás részére. A termék visszaküldésének költségét a fogyasztó viseli, kivéve akkor, ha a vállalkozás vállalta a költség viselését vagy a termék jellege folytán postai úton nem küldhető vissza (ez utóbbi esetekben a vállalkozás állja ezek költségét).

A visszaküldés határidőben teljesítettnek csak akkor minősül, ha a fogyasztó a terméket a határidő lejárta előtt elküldi.

8. A fogyasztó a termékbemutató során megvett terméket már használta, ezt követően élt az indokolás nélküli elállási joggal. Ezért a vállalkozás 10.000 Ft használati díjat követelt tőle. Megtehetik ezt?

Nem, csak akkor, ha ennek következtében csökkent az árucikk értéke. A fogyasztó ugyanis kizárólag a termék jellegének, tulajdonságainak és működésének megállapításához szükséges használatot meghaladó használatból eredő értékcsökkenésért felel.

9. A fogyasztó határidőben elállt a szerződéstől, a terméket viszont nem küldte vissza a vállalkozásnak. A kereskedő pedig emiatt visszatartotta és nem utalta el a fogyasztónak az árucikk vételárát. Ez jogos?

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét arra, hogy a vállalkozás a vételár visszafizetését mindaddig visszatarthatja, amíg a fogyasztó a terméket vissza nem szolgáltatta, vagy kétséget kizáróan nem igazolta, hogy azt visszaküldte. A vételár visszatartásának a joga abban az egy esetben nem illeti meg a vállalkozást, ha azt vállalta, hogy a terméket maga fuvarozza vissza.

10. A fogyasztó az egyik hétvégén ellátogatott egy vásárra, ahol megtetszett neki egy kávéfőző. Ennek megvásárlása után jött rá, hogy kedvezőbb áron is meg tudja vásárolni az egyik közeli üzletben a hasonló terméket. Ezért a vállalkozás felé még aznap jelezte az elállási szándékát, ám azt elutasította a kereskedő. Kinek volt igaza?

A fogyasztóknak tudniuk kell azt, hogy a 14 napos indokolás nélküli elállási jog nem illeti meg őket abban az esetben, ha a terméket vásáron, piacon, vagy közterületen vásárolták. A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II.26.) Kormányrendelet rögzíti ugyanis, hogy nem minősül üzleten kívül kötött szerződésnek a vásáron, piacon, és közterületen végzett értékesítő tevékenység során megkötött jogügylet.

11. A fogyasztó lézerterápiás matracot vásárolt, ahhoz azonban, hogy ki tudja fizetni a termék vételárát, kölcsönszerződés aláírására is sor került, ez 490.000 Ft-ról szólt. A fogyasztó elállt írásban az adásvételi szerződéstől, de a kölcsönszerződéstől nem. Helyesen járt el?

Igen, mert ha az üzlethelységen kívül kötött szerződéshez vagy a távollévők között kötött szerződéshez járulékos szerződés, azaz például kölcsönszerződés is kapcsolódik, a fogyasztó indokolás nélküli elállási jogának gyakorlása a járulékos szerződést is felbontja, vagy megszünteti automatikusan.

12. A fogyasztó határidőben élt az indokolás nélküli jogával, miután termékbemutatón megvett egy infralámpás gyógyhatású készüléket, arra kölcsönszerződést is megkötött. A vállalkozás később viszont arról tájékoztatta, hogy a bank felé ezért plusz költsége keletkezett, amit a fogyasztóra hárít, neki kell azt megfizetnie. Helyes tájékoztatást kapott?

A vállalkozás tájékoztatása téves volt, ugyanis a fogyasztó nem köteles megtéríteni a vállalkozásnak a járulékos szerződés felbontásából, vagy megszüntetésével eredő kárát, sem pedig egyéb költségeit.

II. Az internetes vásárlás témaköréhez kapcsolódó gyakori kérdések-válaszok

1. A fogyasztó interneten keresztül vásárolt mobiltelefont kedvezményes áron, ki is fizette. A futár még a megrendelés napján kiszállította a készüléket. Azonban a fogyasztó csak a készülék átvétele után vette észre, hogy a telefont nem lehet bekapcsolni. Jelezte panaszát a vállalkozás felé, azonban azt a vállalkozás elutasította. Mit tehet ilyen esetben a fogyasztó?

Mivel a fenti jogügylet távollévők között kötött szerződésnek minősül, ezért a fogyasztót 14 napon belül gyakorolható indokolás nélküli elállási jog illeti meg, amit célszerű írásban a vállalkozás felé jeleznie.

A távollévők között kötött szerződésekhez azokat az ügyleteket soroljuk, amelyeket a szerződés szerinti termék vagy szolgáltatás nyújtására szervezett távértékesítési rendszer keretében a felek egyidejű fizikai jelenléte nélkül úgy kötnek meg, hogy a szerződés megkötése érdekében a szerződő felek kizárólag távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszközt alkalmaznak.

2. Több fogyasztó fordult azzal a kérdéssel a Budapesti Békéltető Testület, amely arra vonatkozott: pontosan mikortól élhetnek az indokolás nélküli elállási joggal?

Ha egy és ugyanazon szerződés alapján az egyes termékek szolgáltatása eltérő időpontban történik, akkor az utoljára szolgáltatott termék átvétele a mérvadó, amennyiben az árucikk több tételből vagy darabból áll, akkor az utoljára szolgáltatott tételnek az átvétele számít, míg

ha a terméket meghatározott időszakon belül rendszeresen kell szolgáltatni, akkor az első szolgáltatásnak a fogyasztó vagy az általa megjelölt, a fuvarozótól eltérő harmadik személy általi átvételének napjától számítódik a tizennégy nap.

Ugyanakkor fontos tisztázni, hogy a fogyasztónak nem szükséges megvárnia a termék kiszállítását: azt megelőzően is lehet élni az indokolás nélküli elállási joggal, hogy az megérkezett volna.

3. A fogyasztó interneten keresztül rendelt hangfalat 70.000 Ft értékben. A vállalkozás postai úton vállalta a kiszállítását. Azonban a fogyasztót arról nem tájékoztatta, hogy a postaköltség díját a vásárlónak kell kifizetni: erről semmilyen tájékoztatást nem kapott a fogyasztó. Mi a szabály ilyenkor?

Ebben az esetben a fogyasztó ne fizesse ki a járulékos díjat, azaz a postaköltséget, ugyanis az eredeti vételáron felül a további költségek felmerülésének lehetőségéről nem kapott tájékoztatást!

A teljes fizetendő vételárnak ugyanis minden megrendelt termék vagy szolgáltatás és a kapcsolódó szolgáltatások (fuvardíj vagy postaköltség, csomagolás, stb.) bruttó értékét is tartalmaznia kell. Akkor, ha pedig ez előzetesen nem számítható ki, úgy a vállalkozásnak a további költségek tényét és számítási módját előre kell jeleznie.

4. Több olyan megkeresés is érkezett a Testülethez, amelyben a fogyasztók azt kifogásolják, kuponos oldalról rendeltek, ám a terméket vagy meg sem kapták, vagy pedig hibásan érkezett meg, pedig a vételárat már kifizették. Mire érdemes figyelni az online kuponos oldalak esetében?

Fontos, hogy a kuponos oldalak használata során a fogyasztók tudják azt, hogy ki az, akitől ténylegesen az adott terméket vagy szolgáltatást várhatják! Fontos, hogy tisztában legyenek vele, melyik vállalkozásnak mit kell teljesítenie, és mire vállal kötelezettséget.

Kuponos oldalak esetén ugyanis az adott weboldal üzemeltetője és az a vállalkozás, amelynek termékét, szolgáltatását az előbbi oldal az ajánlat közzétételével kínálja, eltér egymástól és adott esetben a két különálló vállalkozás felelőssége is elválik. Célszerű ezért előzetesen tájékozódni az általános szerződési feltételekből például.

5. A fogyasztó írásban elállt 14 napon belül a szerződéstől, ám a vállalkozástól azt a tájékoztatást kapta, hogy a terméket az eredeti csomagolásban kell visszaszolgáltatni. Azonban a fogyasztó már nem rendelkezett e csomagolással: mit tehet ebben a helyzetben?

Ne fogadják el a fogyasztók a vállalkozások azon hivatkozását, hogy a terméket csak a sértetlen, eredeti csomagolásban kell visszaadniuk: a vonatkozó Kormányrendelet nem nevesít ilyen feltételt. Így az indokolás nélküli elállási jog gyakorlása nem köthető az eredeti csomagolás meglétéhez.

6. A fogyasztó interneten keresztül rendelt televíziót, ám a kiszállítás után kiderült, hogy a megrendelt termék hibás. Jelezte a panaszát a kereskedő felé, de a cserére vonatkozó kérését elutasították. Távollevők között kötött szerződés esetén ugyanúgy élhet a fogyasztó a kellékszavatossági-jótállási jogaival?

Internetes vásárlás esetében is megilleti a fogyasztókat a kellékszavatosság, a jótállás, és a termékszavatosság joga, amellett, hogy az indokolás nélküli elállási jogukat is gyakorolhatják.

7. A fogyasztó a tanácsadás során elmondta, hogy az egyik webshop arra hivatkozással tagadta meg el a szerződéstől való elállását, mert az átvételre személyesen került sor a vállalkozás üzletében. Mit tehet ilyenkor a fogyasztó?

Attól még, hogy a fogyasztó maga ment be a termékért az üzletbe, még nem beszélhetünk „hagyományos” értékesítésről, mivel a szerződéskötés és a fizetés egész folyamata interneten történt, így ebben az esetben is megilleti az indokolás nélküli elállási jog a fogyasztót!

8. A fogyasztó lakásában csőtörés volt, ezért gyorsan, interneten keresztül keresett a javítási- és karbantartói munkálatok elvégzésére szerelőt. A szakember még aznap ki is szállt és elvégezte a munkát. A fogyasztó viszont a felszámított díjat kifogásolta, mondván, hogy túl magas, és ezért jelezte is az elállási szándékát a szerelő felé, aki azt elutasította, és felhívta a fogyasztó figyelmét a díj minél hamarabbi rendezésére. Helyesen járt el a vállalkozás ez esetben?

A vállalkozás megfelelően járt el, ugyanis a fogyasztót nem illeti meg az indokolás nélküli elállás joga olyan vállalkozói szerződés esetében, ahol a kereskedő a fogyasztó kifejezett kérésére keresi fel a fogyasztót sürgős javítási és karbantartási munkálatok elvégzése céljából.

9. Mit tehet abban az esetben a fogyasztó, ha a vállalkozás nem tájékoztatta az indokolás nélküli elállás jogáról?

Ha a vállalkozás meghatározott tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, az indokolás nélküli elállási jog gyakorolhatóságának határideje 12 hónappal meghosszabbodik. Amennyiben időközben megadja a fogyasztó számára a szükséges információkat, úgy a tájékoztatás közlésétől számított 14 napon belül lehet élni az indokolás nélküli elállás jogával.

10. A fogyasztó milyen formában tudja gyakorolni az indokolás nélküli elállási jogát?

A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II.26.) Kormányrendelet mellékletében megtalálható nyilatkozat-minta felhasználásával vagy más, egyértelműen megfogalmazott nyilatkozat útján tudja gyakorolni a fogyasztó az indokolás nélküli elállási jogát.

Azért szükséges ezt írásban, méghozzá elektronikus úton vagy épp postai, tértivevényes levél útján gyakorolni, mert vita esetén a fogyasztót terheli a bizonyítási kötelezettség a tekintetben, hogy határidőben került sor az indokolás nélküli elállási jog érvényesítésére.

Budapest, 2015. március 30.